

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
БЕОГРАД**

Пословни број: К-По₂ 1/2014

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА ОДРЖАНОГ дана 28. маја 2015. године**

Председник већа: Добар дан свима, можемо сести.

Председник већа отвара заседање и констатује да су на наставак главног претреса приступили:

-заменик јавног тужиоца,

-пуномоћник оштећених адвокат Марина Кљајић, присутна овде, мада је све до пре 15 минута била на главном претресу такође у материји ратних злочина у већу код судије Винке Берахе Никићевић, остаћете и овде дужину, све то говорим зато што знам пошто сам у том предмету и ја био члан већа на претресу који је трајао од 09:30 па све до претходних 15 минута па смо га и прекинули због овог претреса овде.

Свих 10 оптужених, на броју су, можемо рећи бројно стање.

Браниоци адвокати: Бранкица Мајкић, потом адвокат Алексић, потом Борис Зорко, је ли тако, Живић Јасмина такође, очигледно као и јуче, адвокат Бранко Димић, потом адвокат Гордана Живановић, Слободан Живковић, Бранислава Фурјановић, не видим адвоката Здравка Крстића, видим ли га? Не видим га. Био је јуче.

Председник већа опажа наилазак и улазак браниоца оптуженог Косијера, адвоката Здравка Крстића, што значи да је од овог тренутка имамо све услове да наставимо са претресом тамо где смо јуче стали.

Нема супротних мишљења, дакле, као што знамо, време је за изношење одбране и потом саслушање оптуженог Зорана Косијера. Изволите.

Оптужени ЗОРАН КОСИЈЕР

Опт. Зоран Косијер: Добар дан, моје поштовање, оптужени Зоран Косијер. Може?

Председник већа: Да, да, ја Вас пратим, могли сте већ и да почнете. Изволите.

Опт. Зоран Косијер: Па ево овако, ја бих пре него што почнем изношење своје одбране обавестио моје колеге који су са мношвом оптужени и ухапшени да је данас осам година од како смо ухапшени и интересантно је да смо 28. маја 2007. године смо ми ухапшени, а 28. маја 1991. године на стадиону ногометног клуба „Загреб“ у Загребу основана је Збор народне гарде, па ме интересује да ли неко може из ове државе да ми одговори да ли смо ми тог 28. маја 2007. године били поклон Републици Хрватској за рођендан њених оружаних снага?

Председник већа: Ево ја ћу у име државе, нисте.

Опт. Зоран Косијер: Хвала, и то је одговор.

Председник већа: Јесте.

Опт. Зоран Косијер: Е сад овако, на основу члана 397 Закона о кривичном поступку у вези оптужења против мене у овој најновијој прецизираној оптужници од 09.02.2014. године изнећу своју одбрану. Имајући у виду несумњиве околности да је претходни председник кривичног већа у више наврата чињенично фалсификовала транскрипте са одржаних главних претреса како би по наруџби могла да донесе осуђујућу пресуду против мене...

Председник већа: Господине Косијер, само нешто. Не због онога што сте почели због садржине тога, него формално чисто, ја верујем да је то можда већ и помињано и раније, одбрана се даје усмено, не чита се. Можете се ту и тамо користити Вашим белешкама или тако нешто да би се сетили свих детаља које желите да изнесете ако износите детаљно одбрану, али ја видим да читате нешто што сте овако вероватно Ви саставили. То је једно, а друго ово око тих примедби на претходно суђење и остало припазите и око тога.

Опт. Зоран Косијер: Биће то и у завршној речи.

Председник већа: Да не претерате.

Опт. Зоран Косијер: Нисам разумео то „припазите“, како да схватим као?

Председник већа: Да не претерате.

Опт. Зоран Косијер: Аха, јер углавном госпођа Оливера Анђелковић ми је говорила да ће се гледати симпатије суда према оптуженоме, да ли ће то бити исти критеријум?

Председник већа: Немам појма о чему причате.

Опт. Зоран Косијер: Молим?

Председник већа: Немам појма о чему причате.

Опт. Зоран Косијер: Па шта да Вам кажем, у вези Ловаса ево.

Председник већа: Извините, само нешто, схватам да, шта, не раде слушалице, оптужени Димитријевићу?

Опт. Миодраг Димитријевић: Да.

Председник већа: Да ли можемо ту нешто да учинимо? Видим неколико комада овде.

Опт. Зоран Косијер: Добро, ајде онда да се вратимо на тему Ловаса, је ли Вам тако одговара? Само замолио бих Вас да ли бих могао добити столицу, имам проблема са кичмом.

Председник већа: У реду.

Опт. Зоран Косијер: Пуно Вам хвала за ово.

Председник већа: Спустите микрофон, е тако.

Опт. Зоран Косијер: Што се тиче Ловаса да кренемо, на пример, да сам у Ловас дошао са добровољцима из Српске Народне Обнове, у Ловас тачно 11.10.1991. године. Мислим да смо тог, 10-ог смо дошли у Шид. У Шиду у територијалној одбрани задужили смо сиво-маслинасте униформе, чојане старе униформе са звездом петокраком и капе са звездом петокраком, био је и Мирко Јовић исто, који је исто то задужио. Пребачени смо у Товарник. У Товарнику смо преноћили и ујутру смо 11. отишли у село Ловас и у Ловасу смо...

Председник већа: Господине Димитријевићу, дођите па седите овде најближе. Добро. Ајте, надамо се да више неће бити потребе да Вас прекидамо, наставите.

Опт. Зоран Косијер: У Ловасу смо задужили полуаутоматске пушке, мислим да је М-66, 7,62 калибар и ту смо били распоређени у три групе, мислим да је три. Једну су групу водили Борислав Михајловић и Зоран Обреновић и не знам ко је водио две групе, Славко Ступар ваљда, ко ли. И од њих смо добијали, они су ишли на састанке у команди, где је била команда ја лично не знам, ни ко је те састанке сазивао, ни ко је ишао, знам да су они ишли и нама су преносили да ли да обављамо послове страже и тако се то све одвијало до 17. октобра када је одржан састанак у команди и мислим да је Борислав Михајловић рекао да ће сутра ујутру бити нека акција, шта ли, војска то организује и да нас шесторица да се прикључимо тој јединици, мислим да није ни именово, реко само нас шест, 18. ујутру да ће то бити. 18. ујутру ја сам спавао био код Владе Сомборца, ја и покојни Александар Николајидис, ја сам мало задржао са Владом Сомборцем, тамо хранио човек неку стоку што је имао и када сам дошао до раскрснице колона је већ била кренула на извршење задатка и неко је, мислим да је Хрњачки, ко ли је, „Косијер ајде овамо, идеш са нама“, тако да сам ја са њима кренуо на извршење тог задатка и кад сам се прикључио видео сам у количи војска у сиво-маслинастим униформама са шлемовима на главама. Била је једна група војника, мислим да је био вод или мање од вода у неким прсканим маскирним униформама, на крају се испоставило да је то било лично обезбеђење потпуковника Димитријевића којима је био командир Мирољуб Марић, о њему ћу нешто касније. Кад смо дошли до, добро,

успут кад смо ишли на излазу из села је била и рампа пре те детелине и војска је подигла рампу, који су били тамо на том месту, нису нас, никога задржавали ни питали ди идемо, углавном једноставно су нас пустили да идемо и после тога се догодио овај инцидент са покојним Бошком Бођанцом којег је по моме сећању, али опет да не грешим душу, ипак је прошло 20 и толико година али човек кад је био овде на сведочењу Мирољуб Марић, на основу некога сећања мислим да је он извршио дело убиства Бошка Бођанца на путу. Кад смо дошли, е сад, требало је да се скрене десно, неко је издо наређење да се скрене десно јер људи су скренули десно и раширили су се по ширини детелине. Речено је њима и нама да идемо напред према курузима. Кад смо стигли горе онда је опет неко викао „вратите се па на другу страну“ и приликом тог другог кретања дошло је до експлозије. Тад је рањен Јован Димитријевић и још нека два добровољца су рањена. За Јована Димитријевића знам да је рањен, Бачић га је однео у кола, чуо сам да је неки Хрват мештанин да се бацио на мину, не знам из ког разлога. У том тренутку дошло је до рафалне паљбе са пута где су остали ова противдиверзантска чета ТО Ваљево под командом Радована Влајковића. Они су остали на путу у каналу, па није дуго трајало, ја сам се одмах окренуо по престанку паљбе окренуо сам се иза себе с обзиром да је била детелина онако велика и кад се кроз њу иде остане траг, тако да ми није био проблем, мада је био страх вратити се јер постоји могућност да сам кад сам ишао напред да сам једну мину прескочио а у повратку да је нећу прескочити. По изласку из детелине Саша Стојановић ми је рекао да идем брзо у село по камион и помоћ и у селу сам отишо. Дуго сам чеко док се није појавио Воркапић са камионом и тако да сам после кад сам дошао на лице места већ су људи били извучени, рањеници натоварили их у камион и одвезли у Шид у болницу. Међутим, прво смо се зауставили у Товарнику у болници, војној болници Товарник која није хтела да их прими и онда смо их одвезли у Шид. У Шиду су их превили, нису хтели да их оставе, чак шта више војна полиција нас је и истерала пошто су рањеници са фронта чули да су дошли неки рањени Хрвати из неког села па су кренули да се обрачунају са њима тако да смо на неки споредни излаз морали да са њима изађемо, буквално да побегнемо из шидске болнице. Вратили смо се у Ловас, одвели их код доктора Качара у кућу, тамо их је доктор Качар превео, указао им помоћ онолико колико је он могао и ту ноћ сам остао ја, јуче је Дарко Перић рекао да су остали његови војници да их чувају, што је тотална лаж. Остали смо да их чувамо ја и још неки добровољци, мислим да је био и покојни Бачић и да се у току ноћи појавио Љубан Деветак са још неким лицима и погледо, јавио се тим мештанима, питао их све и рекао је нама, каже „Ове људе морате да сачувате да их нико не би убио јер за ово неко мора да одговара“. Ту ноћ је додуше, малтене био напад ал не знамо са чије стране, на кућу доктора Качара, целу ноћ се пуцало и светлеће ракете су употребљаване. Ујутру када се то све завршило када смо изашли испред куће било је јако пуно чаура. Ето то вам је то, иначе само бих вам још рекао неке ствари, да смо ми добровољци који смо били у Ловасу, да смо сви ми били под командом Југословенске Народне Армије, то ви као бивше војне судије треба јако добро да знате, републички Закон о општенародној одбрани из 17. августа 1991. године гласи „Да сви добровољци припадници територијалне одбране и Министарства унутрашњих послова су под командом Југословенске Народне Армије“, тако да те глупости које се овде у Тужилаштву и овоме суду провлаче већ годинама у свим предметима о паравојсци, тешка глупост.

Е, сад, вратио бих се само на ова нека питања овде да нешто разјаснимо што је доста пута већ причано у вези ових припадника противдиверзантске чете територијалне одбране Ваљево, па тако имамо, то смо доста пута, има и у транскриптима где господин Радован Влајковић каже да је он одбио наређење које му је наредио Дарко Перић 17. увече, па их је Дарко Перић окупио у школи и одржао им неко предавање, то су

сведочили и тако су говорили овде и припадници те Влајковићеве чете. Они су рекли да је Дарко Перић њима наредио да из затвора поведу цивиле, на чега су они пристали, а сада ја не знам, ви као бивши војни судија и овде да се ово разјасни. Никако ми није јасно да један официр који издаје потчињеноме једно класично војно наређење за извршење борбенога задатка и потчињени одбија извршење тог задатка, а прихвата извршење другог задатка који подлеже кривичном закону и из кога произилазе ратни злочини, свима је познато...

Адв. Борис Зорко: Поштовани суде, знам, није обичај да се прекида изношење одбране. Међутим, ово што сад говори оптужени Косијер апсолутно не видим да има икакву везу са његовом одбраном и тиче се коментара доказа у претходном поступку и давања неких самосталних оцена, што мислим да нема икакву везу са изношењем одбране и бојим се да овде има места интервенцији.

Председник већа: Можда ћемо видети везу на крају.

Опт. Зоран Косијер: Могу да наставим?

Председник већа: Да.

Опт. Зоран Косијер: Е сад, оне одбијају да изврше једно класично војно наређење а прихватају да изврше наређење из којег произилази што сам напоменуо ратни злочин што вам је познато да покретање ратних заробљеника и цивила у зони борбених дејстава да је кривично дело које произилази из IV Женевске конвенције и њених протокола.

Председник већа: Добро, пре него што наставите, збиља, због чега сте нам све ово испричали? Ово би се могло рећи...

Опт. Зоран Косијер: Па испричао сам, дозволите да наставим, па испричао сам из простог разлога зато што се овде стално провлачи ко је водио цивиле, па цивиле из затвора водила је противдиверзантска чета и командир противдиверзантске чете а он је био дужан и обавезан за њихову и одговоран за њихову безбедност, а на крају се то све преломило преко мене, покојног Бачића, Стојановића и Димитријевића.

Председник већа: Још нешто?

Опт. Зоран Косијер: Немам, ако имате питања Ви или тужилац.

Председник већа: Али право прво то да учини има Ваш бранилац.

Адв. Здравко Крстић: Тако је, адвокат Крстић, ево ово је епилог што нисам раније дошао и што се нисмо видели. Дакле, свако право окривљеног да прича у својству одбране шта год хоће, па ми смо имали драги мој колега млади и поштоване колеге, опростите, да, да, беспотребно.

Председник већа: То је оно ван овог претреса.

Адв. Здравко Крстић: Али ја потпуно разумем колегу, дакле и ја бих можда тако реаговао и још жешће.

Председник већа: Да ли има нешто што се зове питање...

Адв. Здравко Крстић: Ми смо имали да се првостепена пресуда заснива управо на исказ четранестоокривљеног Александра овог како се зове покојног сад, дакле тако је почео главни претрес и читава пресуда, читав сценарио се градио на наводној одбрани, у ствари оптужењу осталих 13 окривљених и...

Председник већа: Питање.

Адв. Здравко Крстић: Тако је, само ради ове констатације око ширине и слободе давања одбране, мада је то више за завршну реч. Да, ја ћу се усредсредити само на оптужницу ову претпоследњу, вероватно ће бити још једна, једно уређење претпостављам али ова која је актуелна сад. На страни 8 мом браћенику Косијер Зорану се ставља на терет заједно са осталом групом под одељком 3 нечовечно и окрутно поступање, па под а) да је дана 17. заједно са осталима заједнички учествовао у доношењу писменог наређења и његовом јавном уличном објављивању. Ја питам, да ли си ти Косијер учествовао 17.10. у некаквом заједничком доношењу писменог наређења и објављивању истог?

Опт. Зоран Косијер: Не, нити сам знао уопште да је објављено какво обавештење.

Адв. Здравко Крстић: Хвала.

Опт. Зоран Косијер: Има у и у...

Адв. Здравко Крстић: Довољно, мени је довољно, ја сам питао мени је довољно да ли си учествовао или не, не, значи мени је сасвим довољно. Под б) на страни 9 мом браћенику се ставља на терет да је тог истог дана у послеподневним часовима заједнички са осталим донео одлуку да наредног дана и тако даље, да ли си учествовао у доношењу заједнички било какве одлуке о сутрашњем делању свих вас на терену села Ловас?

Опт. Зоран Косијер: Не, нити сам знао ко уопште иде, речено је само нас неколико да...

Адв. Здравко Крстић: Да или не?

Опт. Зоран Косијер: Не, не.

Адв. Здравко Крстић: Хвала. Даље, на страни 10 разрађује се сада читава група радње те групе, међу њима и радње мог браћеника Зорана Косијера, па ја питам, када си први пут сазнао за минско поље?

Опт. Зоран Косијер: Кад сам ушао у њега, 18.10.1991. године када смо ушли са мештанима у то минско поље.

Адв. Здравко Крстић: Хвала лепо.

Опт. Зоран Косијер: И кад је дошло до прве експлозије, нормално.

Адв. Здравко Крстић: Добро, то је детаљније, хвала.

Опт. Зоран Косијер: Да, јер да сам знао да је минско поље сигурно не би улазио, ако могу само да кажем, Вама је доста познато кад војник улази у минско поље, само када погреша.

Адв. Здравко Крстић: Наставак тог питања или боље речено потпитање, да ли сте пре тога знали, из овог одговора закључем и ја сам да постоји уопште минско поље, је ли?

Опт. Зоран Косијер: Не. Никад ни чуо да има у околини минских поља.

Адв. Здравко Крстић: На страни 11 се каже кад је већ група кренула, кад треба да сиђе са правца кретања у детелину и тако даље, „наређују цивилима“, што ће рећи овде си обухваћен и ти да наређујеш, ја питам јеси ли наређивао цивилима где да иду или не?

Опт. Зоран Косијер: Не, мени је наређено да идем за цивилима.

Адв. Здравко Крстић: Хвала.

Опт. Зоран Косијер: Наредили су...

Адв. Здравко Крстић: Хвала. Овде смо чули од неколико окривљених који су дали одбрану, а и раније саслушаних сведока бар у делу у којем сам ја учествовао, чак мислим да је то и неспорно али ја ипак питам да ли ти је познато да је у то време кад сте били тамо сви, је ли, уведен полицијски час и ко га је увео?

Опт. Зоран Косијер: Полицијски час је био, ја знам да се нисам могао кретати у току ноћи, значи ако сам отишао на стражу...

Адв. Здравко Крстић: А ко је увео, добровољци или војска?

Опт. Зоран Косијер: Па зна се...

Адв. Здравко Крстић: Не зна се, ја питам.

Опт. Зоран Косијер: Па увела је војска.

Адв. Здравко Крстић: Хвала.

Председник већа: Само нешто да се надовежем док Ви припремате следеће, јесте ли сматрали да полицијски час као такав важи и за вас?

Опт. Зоран Косијер: Важи али сам, ја кажем, за време полицијског часа ако сам на положају значи на стражарском месту ја не могу да се вратим назад, да шетам кроз село, него морам да останем на положају до ујутру док се полицијски час не заврши,

тако су сатнице и прављене, од 6, по 12 сати, на пример од 6 кад почиње полицијски час, ја и не знам ни кад је почињао па до ујутру у 6-7 сати док не истекне.

Председник већа: Ко је направио тај такав распоред са толиким сатницама стражарима?

Опт. Зоран Косијер: То питање знају људи који су били у команди који...

Председник већа: Ко је вама саопштио?

Опт. Зоран Косијер: Ко је нама саопштио? Борислав Михајловић.

Председник већа: Вама лично то мислим.

Опт. Зоран Косијер: Па саопштио Борислав Михајловић, покојни Обреновић да је уведен полицијски час, да се у то време не крећемо и...

Председник већа: За овај распоред стражарима је ли то све усмено вама говорено или је неко ставио нешто написмено да читате кад је ко?

Опт. Зоран Косијер: Усмено али је увек говорено када су се враћали са састанка из команде.

Председник већа: Сваки дан?

Опт. Зоран Косијер: Па сваки дан, нисам сваки дан ишао на стражу, било нас је ипак али Борислав Михајловић и покојни Обреновић они су присуствовали сваки дан састанцима.

Председник већа: Које је ваше место било на којем положају? Увек исто или различито?

Опт. Зоран Косијер: Различно је било али колико пута не могу да се сетим, јер било нас је доста. Знам да смо последњу ноћ да сам био на положају према Сотину.

Председник већа: Јесу ли се стражари који су били на једном месту смењивали који су се смењивали јесу тамо где сте и ви били, били искључиво добровољци условно речено или и мобилисана војска?

Опт. Зоран Косијер: Па знате како ми смо били истурени а војска је била нама иза леђа тако да смо ми чували војску од непријатеља.

Председник већа: Хвала. Колега Крстићу наставите слободно.

Адв. Здравко Крстић: Ево још једно последње питање. За ово време од како је почео овај поступак, ти си данас рекао да је 8 година тако брзо је прошло, ја имам утисак да су четири године, али у реду. Дакле, имаш ли ти неко сазнање посредно или непосредно да је у вези претходног поступка пред овим судом а у току бављења односно задржавања у притворској јединици па и касније кад си изашао из притвора да

је постојао некакав договор између онда поступајућег тужиоца и Александра Николаидиса у вези предмета?

Опт. Зоран Косијер: Па у оно време не, то сам сазнао пре два месеца а сасвим је било чистом логиком...

Адв. Здравко Крстић: Немој логиком, имаш ли сазнања посредно или непосредно? И у чему се она огледа?

Опт. Зоран Косијер: Имам сазнања пошто је Жељко Крњајић рекао овде пре месец дана, од Жељка Крњајића.

Адв. Здравко Крстић: Можеш ли нешто конкретније да кажеш или не?

Опт. Зоран Косијер: Па имам сазнања шта је Александар Николаидис рекао Жељку Крњајићу који је овде и рекао. А чињеница је да је Николаидис износио први одбрану а био је 14-то оптужени на оптужници што само по себи говори због чега је он био први у изношењу одбране.

Адв. Здравко Крстић: Хвала лепо.

Председник већа: Хвала. Тужилаштво?

Заменик тужиоца: Ја сам се трудио заиста да чујем све што је данас рекао извињавам се, Зоран Косијер оптужени. Међутим, нисам можда најбоље све чуо ни разумео, па ме занима да ми каже да нам каже тог 18. октобра 1991. године, да ли је он био присутан када та лица цивили из села, мештани буду поведени са те економије или са места затвора где су били затворени?

Опт. Зоран Косијер: Рећи ћу вам да нисам, нисте ме пажљиво слушали да сам рекао да сам ја закаснио, да сам ја колону стигао већ када је ухватила правац пута тако да...

Заменик тужиоца: Добро, добро. Реците ми колико је било тих људи који су вођени значи тих људи да ли се можете сетити и одредити?

Опт. Зоран Косијер: Па пазите сада, сад знам колико је али у оно време ...

Заменик тужиоца: Да пробамо на други начин? Колико је било вас који сте их водили у односу на њих?

Опт. Зоран Косијер: Чекајте само да рашчланите нас, добровољаца и војника или укупно?

Заменик тужиоца: Укупно.

Опт. Зоран Косијер: Јер, после ћу вам рећи. Укупно, па ја мислим да је по мојој овако мислим да је учествовало мада овде се провлачи да није учествовала цела противдиверзантска ја мислим да је учествовала са сва своја три вода, учествовао је вод обезбеђења потпуковника Димитријевића, такозвани „пацови“, нас 6 и било је још

неких војника коме су припадали којим јединицама, шта, то би требала виша команда, бригада да зна ко је био све на терену.

Заменик тужиоца: Јел било више оних који су вођени или оних који воде?

Опт. Зоран Косијер: Било је више ових војника.

Заменик тужиоца: Више војника него цивила?

Опт. Зоран Косијер: Тачно.

Заменик тужиоца: Кад кажете војника мислите на ...

Опт. Зоран Косијер: Апсолутно све комплетно значи.

Адв. Слободан Живковић: Ја се извињавам морам интервенцију да напишем, да кажем. Тужилац каже ви сте колко је вас било који сте водили. Мислим ја би молио да тужилац преформулише то питање. Знате, он мора, не може тако да пита, значи он наводи како се зове окривљеног на један потпуно други одговор.

Заменик тужиоца: Како га наводим?

Адв. Слободан Живковић: Па лепо. Ви сте питали, он је рекао да није никога водио. А ви сад њега питате у свом исказу када је давао. А ви га сад питате колко је вас било који сте водили?

Заменик тужиоца: Па ви мене нисте слушали.

Адв. Слободан Живковић: Па јесам, ја се извињавам.

Председник већа: У реду, констатовано је јел можемо наставити?

Заменик тужиоца: Значи, интенција питања је да ми на неки начин утврдимо...

Опт. Зоран Косијер: Господине тужиоче...

Председник већа: Чекајте, чекајте.

Заменик тужиоца: Тај однос нећу да кажем у цифру колико је било, не могу ни да тражим после 20 и кусур година то, него чисто да видим јел било више вођених или оних који воде? У том смислу сам питао, ако је то нешто индикативно онда... Ви сте чини ми се рекли данас у исказу да сте кренули за тим људима, не знам више како да их ословим да не буде индикативно јел. Да вам је неко рекао, јел вам неко рекао да идете на тај задатак, јел вам наредио? Како је дошло до вашег ангажовања ту?

Опт. Зоран Косијер: Како је дошло? Дошло је једноставно, Борислав Михајловић је кад се вратио са састанка рекао војска спроводи неку акцију...

Заменик тужиоца: Јел рекао која је акција у питању? Шта је то, где ви то идете?

Опт. Зоран Косијер: Рекао је претрес терена некога ето.

Заменик тужиоца: Јел рекао нешто каквог терена, на којој локацији?

Опт. Зоран Косијер: Виногради.

Заменик тужиоца: Због чега се иде у ту акцију?

Опт. Зоран Косијер: Зато што је на војску пуцано у току ноћи из снајпера са обода села и да се претресе терен.

Заменик тужиоца: А зашто се воде ти цивили?

Опт. Зоран Косијер: Зашто се воде цивили?

Заменик тужиоца: Да.

Опт. Зоран Косијер: Е па то сте требали питати онога ко је малопре сам рекао ко је издао наређење.

Заменик тужиоца: Ја питам вас, јел ви знате или не знате? Јел сте знали тада?

Опт. Зоран Косијер: Не знам ја, ја сам тек видео цивиле кад сам стигао колону да иду и цивили.

Заменик тужиоца: Онда одговорите не знам. То је одговор исто. А ја ћу питати а ви одговорите.

Опт. Зоран Косијер: А јуче га нисте питали, јуче је био.

Заменик тужиоца: Где се ви налазите у тој колони људи која иде?

Опт. Зоран Косијер: Где се налазим, па ако сам био задњи ако сам каснио и полако како сам их сустижао, значи да сам био овамо негде при крају.

Заменик тужиоца: Јел сте били на зачељу?

Опт. Зоран Косијер: Нисам тачно био на зачељу, ишао сам мало напред да видим јел има некога од мојих људи.

Заменик тужиоца: Ако можете да нам кажете овај, како то изгледа, ко иде први, ко иде у средини, ко иде на крају?

Опт. Зоран Косијер: Како мислите?

Заменик тужиоца: Да ли иду напред цивили, испашће да вас наводим, па војска па добровољци, како то иде или?

Опт. Зоран Косијер: Ја колко се сећам да смо ишли дал ми са десне стране, а мештани са леве стране тако нешто, једни поред других.

Заменик тужиоца: Да ли је било неких ангажованих мештана који су вам показивали терен?

Опт. Зоран Косијер: Не знам, чуо сам овде да су били нека двојица, Илија неки, мислим не познајем људе знам да су били овде као сведоци, и ти људи су били сведоци тужиоца вероватно.

Заменик тужиоца: Да ли препознајете од војске овај, ко је ту ишао? Споменули сте чини ми се опет да не испадне да сад наводим Влајковића?

Опт. Зоран Косијер: Ја сам рекао противдиверзантска чета ТО Ваљево којом је командовао Влајковић и били су ови у маскирним у прсканим униформама, што су говорили и овде сведочили да су били обезбеђење потпуковника Димитријевића.

Заменик тужиоца: Реците ми овај, можда сте одговорили ако сте одговорили реците одговорено је можда сам пречуо. Ко је те цивиле повео из затвора према овај, том пољу детелине или већ шта је већ било?

Опт. Зоран Косијер: Рекао сам.

Заменик тужиоца: Војска или ко? Можете да поновите? Не можете. И то је одговор.

Опт. Зоран Косијер: Преслушајте транскрипт.

Председник већа: Господине Косијер уздржите се од таквих савета. Ништа, ништа.

Опт. Зоран Косијер: Сваки савет добро дође.

Заменик тужиоца: Реците ми, говорили сте данас да је дошло до експлозије, да се наводно или већ како сте чули а нисте видели, тако сам бар схватио неко од тих цивила бацио, активирао на потез ваљда мину закачену или већ везану и да је дошло до експлозије. Шта се дешава после тога? Када су ти људи овај, запели за те мине дошло је до експлозије, шта се дешава после тога? Неке пуцњаве? Јел ви пуцате?

Опт. Зоран Косијер: Не.

Заменик тужиоца: Шта ви радите?

Опт. Зоран Косијер: Молим? Забио сам главу у детелину као ној у песак.

Заменик тужиоца: Па шта се дешава после тог?

Опт. Зоран Косијер: Само извините, и да сам имао...

Заменик тужиоца: Можете мало разговетније да се можда...

Опт. Зоран Косијер: Добро. Само да вам кажем једну ствар, и да сам хтео да пуцам, полуаутоматска пушка знате каква је то пушка, док је не скине са рамена, док не репетираш, а посебно још кад ти изнад главе зуји онда главу у песак док не прође.

Заменик тужиоца: Добро. Чуо сам то са главом у песку. А реците ми овај, шта се дешава са тим цивилима после тог пуцања? Да ли је то крај тога догађаја или се наставља путешествије тих цивила и колико њих, да ли знате што?

Опт. Зоран Косијер: Не знам, ја сам отишао у село, то вам је јуче и Саша Стојановић рекао да сам ја отишао у село по помоћ и кад сам се вратио то је већ дуго се чекало, кад сам се вратио, мислим да је покојни Илија Воркапић ...

Заменик тужиоца: Ја вас то питам због оних исказа које сте давали везано за то шта се дешавало, где је спомињан у тим исказима и Саша Стојановић односно неке његове активности везане за наредна дешавања и за та лица која су била у минском пољу.

Опт. Зоран Косијер: Да.

Заменик тужиоца: Шта је било око тога? Јел се сећате данас или се не сећате?

Опт. Зоран Косијер: Не сећам се пошто нисам био присутан.

Заменик тужиоца: Јел се сећате шта сте говорили тамо на суду?

Опт. Зоран Косијер: Сећам се. На основу саслушања сведока што сам читао у транскриптима па...

Заменик тужиоца: То није ваше непосредно сазнање, то сте чули сазнали касније па зато.

Опт. Зоран Косијер: Да.

Заменик тужиоца: Јесте ли видели да је неко од тих цивила покушао и настављао кретање након тих експлозија или пуцања?

Опт. Зоран Косијер: Не.

Заменик тужиоца: Не?

Опт. Зоран Косијер: Не.

Заменик тужиоца: Немам више.

Председник већа: Хвала. Заиста, малопре сте помињали полуаутоматску пушку, паповку.

Опт. Зоран Косијер: Па ми смо сви добровољци били наоружани са полуаутоматским пушкама.

Председник већа: Ту је нешто овај, полуаутоматска пушка и за тадашње услове није неко оружје јел да?

Опт. Зоран Косијер: Апсолутно.

Председник већа: Како тако неко слабо оружје за неког правог борца?

Опт. Зоран Косијер: А по чему сам ја прави борац?

Председник већа: Није вам сметало што сте добили пушку која не може да дејствује што се каже рафално?

Опт. Зоран Косијер: Па у Тењу сам добио М -48 па ми није сметало. Знате како, бој не бије светло оружје него срце у јунака.

Председник већа: Помињали сте овде наравно републички Закон о народној одбрани и односе устројства и тако даље. Из овог разлога вашег статуса као пре свега неког ко се добровољно а не мобилисан појавио на ратишту, да ли сматрате сада, односно да ли сте наравно сматрали онда тамо када сте били у октобру 1991. године, да сте под командом или да кажем у том смислу влашћу, војном влашћу старешина?

Опт. Зоран Косијер: Апсолутно. Па одмах ћу вам рећи.

Председник већа: Ако је тако, ко вам је био непосредно претпостављени?

Опт. Зоран Косијер: Непосредно је био Борислав Михајловић а Борислав Михајловић само да кажем, политика онда је био Мирко Јовић сведочио ја не знам да ли сте ви...

Председник већа: Шта је Борислав Михајловић, јел он имао неки чин?

Опт. Зоран Косијер: Не знам. То морате ако желите њега да позовете па да га питате. Он је био активан у Српској народној обнови.

Председник већа: Да ли су вам овде оптужени, знате на кога мислим, биле старешине?

Опт. Зоран Косијер: Не. Нико.

Председник већа: Ни Влајковић, ни...

Опт. Зоран Косијер: Само моменат, ја сам мислио на покојног Бачића, Стојановића и Димитријевића. Само ако бисте поновили.

Председник већа: Мислио сам на ове резервне официре.

Опт. Зоран Косијер: Да, како сте поставили питање? Нисам вас разумео.

Председник већа: Да ли су вам они били старешине? Да ли сте то тако сматрали тада?

Опт. Зоран Косијер: Па, да.

Председник већа: Пали сте под њихову команду?

Опт. Зоран Косијер: Да.

Председник већа: Морате ли да...

Опт. Зоран Косијер: Да.

Председник већа: Извршавате њихова наређења?

Опт. Зоран Косијер: Ми смо за ту акцију претпочињени њима. Ми смо били једно да кажемо одељење испомоћ ето.

Председник већа: Одељење у?

Опт. Зоран Косијер: Па једно одељење које је претпочињено.

Председник већа: Којој јединици?

Опт. Зоран Косијер: Противдиверзантској чети. Ви јако добро знате.

Председник већа: Имате ли ви неки документ где је то наведено да сте тој чети одреду и тако даље припадали?

Опт. Зоран Косијер: Немам ја али има у архиви Друге гардијске моторизоване бригаде која је архива сакривена.

Председник већа: Да ли вам је у војну књижицу уписано учешће у рату у тој и тој јединици?

Опт. Зоран Косијер: Не.

Председник већа: Да ли чланови већа имају неко питање? Пуномоћник оштећених?

Опт. Зоран Косијер: Хвала лепо ја затварам дућан за данас. На друга питања не одговарам.

Председник већа: Неко од оптужених?

Адв. Борис Зорко: Поштовани суде мислим да би био ред да видимо да ли неко од бранилаца има питања.

Председник већа: Неко од бранилаца?

Адв. Борис Зорко: Ја бих вас замолио, имао би неколико питања. Прво питање за господина Косијера.

Председник већа: Ако сам добро разумео, ви даље нећете одговарати на било чија питања?

Опт. Зоран Косијер: Ни на једно питање.

Председник већа: Без обзира о коме се ради?

Опт. Зоран Косијер: Без обзира.

Адв. Борис Зорко: Поштовани суде ово већ полако почиње да се јавља као сиптоматично непоштовање процесне дисциплине. Оптужени ...

Опт. Зоран Косијер: Јел ја могу да се вратим у?

Адв. Борис Зорко: Извињавам се, моје право је да као што сам рекао јуче, моје право је да унесем у записник своје питање а веће ће да одлучи да ли оптужени има право да одбије да одговори на такво питање. Ја мислим да је то неки правилан редослед догађаја.

Председник већа: Он ће одлучити у ствари.

Адв. Борис Зорко: Ја се слажем да оптужени може...

Председник већа: То за сведока а за оптуженог не.

Адв. Борис Зорко: Начин на који ће учествовати у процесном току поступка али веће управља током поступка, процесном току поступка, али веће управља током поступка, упознаје учеснике у поступку са њиховим правима али истовремено не видим могућност да оптужени селективно бира коме ће одговарати на питања а коме не. Дакле, ја бих да поставим питање...

Председник већа: Већ смо јуче о томе разговарали.

Адв. Борис Зорко: Знам да смо разговарали о томе јуче, али ја и даље стојим на становишту на ком сам био јуче, то је да се не може селективно износити одбрана и да се не може вршити одабир коме ће се и када одговарати.

Председник већа: Ми исто тако стојимо на истом становишту као јуче.

Адв. Борис Зорко: У најмању руку моја обавеза је да поставим питање а господин Косијер ће одлучити да ли ће на то да одговори или не.

Председник већа: Опет смо јуче о томе поводом претходног, ранијих ових оптужених тако да...

Адв. Борис Зорко: Значи став већа је да не постављам питања?

Председник већа: Знате већ. Сувишно очигледно.

Адв. Борис Зорко: Ништа. Само ћу ставити примедбу на одбрану коју је изнео господин Косијер јер ово је по први пут после осам година се износе неке чињенице за које не могу да разазнам одакле, како, кад и шта оне представљају. Очигледно нису предмет.

Председник већа: На које мислите?

Адв. Борис Зорко: Па прво, коментар у вези наређења или комуникације између оптужених Перића и Влајковића, то је прво, друго, улажење и давање да кажем квалификација у погледу односа између припадника противдиверзантског одреда, односно чете и конкретно самог оптуженог, именовање надређених у односу на њега, а ја просто не могу да заиста испитам те све околности које су сад изнете да кажем на начин који ме заиста интересује да испитам како су дошли до тих сазнања.

Председник већа: Имате нешто да кажете?

Опт. Зоран Косијер: Имам ја само нешто да олакшам господину.

Адв. Борис Зорко: Не морате мени, себи олакшајте. Мени немојте.

Опт. Зоран Косијер: Немам ја себи шта, ја нисам грешан па да олакшавам. Ја ћу вама рећи само овако, то сам рекао и у претходном поступку на питање мог браниоца госпође Браниславе Фурјановић да ли мени неко помаже у мојој одбрани у вези војних питања. Па ево ја ћу између осталог навестити да знате, ја имам једно најмање 30 високих официра од генерала до најнижег чина мајор по чину, то све официри оперативци, официри безбедности, који су са доста ствари упознати и доста им је позната ова тематика. Тако да све ово што говорим не говорим на памет, и из поузданих извора. Хвала лепо.

Председник већа: Изволте.

Адв. Јасмина Живић: Бранилац Перић Дарка. Ако дозволите ја бих ставила примедбу само на један део исказа оптуженог Косијера. Обзиром да је први пут сада изнео чињеницу да су добровољци чували рањенике, не само да мој браник тврди да је то учинила војска већ и бројни саслушани сведоци, између осталог доктор Слободан Качар саслушан као сведок да је војска чувала рањенике од добровољаца. Само једна примедба.

Председник већа: Да ли би онда оптужени Перић то имао да каже или не? А потом Влајковић.

Опт. Дарко Перић: Добар дан. Нисам најбоље чуо питање које сте имали за мене.

Председник већа: Ако сте, надам се да сте чули...

Опт. Дарко Перић: Хоћете да ја ставим примедбу уместо адвоката на сведочење?

Председник већа: Боље непосредно ако...

Опт. Дарко Перић: Није проблем.

Председник већа: Ако хоћете.

Опт. Дарко Перић: По први пут он износи овде и покушава да направи шараду јер износи неке чињенице које досад никад није износио.

Председник већа: Добро. Јел то тачно?

Опт. Дарко Перић: Затвореници који су овде сведочили сад не знам на памет број њих, су потврдили да је војска чувала и док су били у амбуланти да их војска није чувала, да би четници дошли и побили их. И сад одједном он тотално искреће ми смо чували, умало што није рекао да је војска напала док су они чували. Мислим, први пут тако нешто он изјављује. Једноставно, имам примедбу на то сведочење ништа друго. Питања немам.

Председник већа: А да су они чували вас пошто су стражарска места била истурнија од ваших?

Опт. Дарко Перић: Искрено да вам кажем, не верујем да је три добровољца било на стражи. Страже су чували Љижани, стражу су чували Лајковчани, стражу су чували противдиверзантски одред, ту причу да су добровољци ишли негде на неке страже ја стварно не знам. Могу да се извиним онима ако су неки били, али ја док сам тамо био та два-три дана ја нисам видео ни на каквој стражи добровољце. Толико.

Председник већа: Хвала. Оптужени Влајковић ако жели мислим након овог сада излагања.

Опт. Радован Влајковић: Што се тиче чувања затвореника има изјава господина, командира Трећег вода Плавшића који је командовао том да кажемо стражом а има изјава и војника Радивоја Мојсиловића који је дао изјаву да су ту чак у току ноћи дошли неки људи, назвао их је неким именом нећу сад да помињем који су, покушали да уђу иако им је он забранио улазак. Има изјава чак и оштећених који су рекли да је то војска радила. А ја сад не знам одакле ове измишљотине али само знам једно, да овај сведок је инструктиран од људи овај оптужени, инструктиран од људи који су све ово закували '91 године и ти људи су бар један или двојица из војне безбедности се покушали са мном да се упознају, ја са њима нисам контактирао и они њему пуне главу и праве њему одбрану. Он и сам даје различите одбране овај, погледајте само на главном претресу где он каже да је акцијом командовао Зоран Обреновић, можете то погледати у транскриптима, мој бранилац Бранко Лукић га пита па јел познате тог човека, он каже да, ја сам имао пуно поверење у њега, он је био прави борац, он је то све тамо контролисао и он је имао поверење у њега и он је то командовао. Сад он је давао разне изјаве ја стварно да сам судија ја не знам да ли бих могао поверовати било шта оваквом човеку. Он једноставно хоће да пребаци одговорност са себе ваљда на нас војску, сад ја не знам ни човека не познајем. Тад '91 године, нит ме неко упознао са њим, али има изјаве људи добровољаца у ствари изјаве сведока сад не знам да ли оптужени у транскриптима, да они нису хтели да стану под команду, да уопште нису

хтели да извршавају наша наређења. Питала је судија Оливера колико пута да су они рекли какви ми те да слушамо, то нису били наши командири, то су партизани, то су оваки, то су онаки. И то се све зна, то је сад само прича знате причам причу. Ја знам да ниједан мој војник нити ја нисмо направили никакво зло и штета је што није било вештачења после тог случаја, ко то није урадио, зашто није рађено, ја нисам крив. Ја имам толико.

Председник већа: Оптужени Миодраг Димитријевић, после њега.

Опт. Миодраг Димитријевић: Малочас кад је Косијер говорио на питање мислим господина тужиоца да је ко је увео полицијски час, или сте ви питали. Опростите али не знам није битно. Ја би само питао, односно ставио би примедбу да он то није одредио када је тај полицијски час уведен. Да ли је то одмах након тог заузимања тог Ловаса или не знам ни ја када. Ја тврдим да је то уведено одмах по заузимању Ловаса, јер то је нека војна пракса која се практикује, то је једно и друго, више пута је поменуо неки вод потпуковника Димитријевића. Прво што вод не може да буде, то и он добро зна, онда су и они вод овог Бате Михајловића, вод не може да буде од 10 људи, то нема говора, јер је за неко моје обезбеђење и то није мој вод, то је вод који је одредила тамо команда Четврте оперативне зоне да служи за моје обезбеђење. Но, нити сам ја командовао са тим обезбеђењем, мислим то је карикирање неко, заиста карикирање јер узмите само неко обезбеђује се нека личност и сад та личност одговара за њихово понашање или у борбеним дејствима или било где, то није тачно. Према томе, иако је то моје обезбеђење ја нисам био дужан нити позван да ја њих тамо постројавам сваког јутра па контролишем, па на лево, на десно или не знам ни ја шта. На шта би то личило кад једног председника државе обезбеђује неко и сад оно то постројава или неког тамо сведока, заштићеног сведока обезбеђује неко обезбеђење и он одговара за њихове поступке и командује са њима. Значи, то прво није вод, прво није вод, друго, немам везе ја са њима, тачно је да су ме они обезбеђивали али тек кад сам ја доведен у Ловас. Тек од 14. је то ступило на снагу јер је пре тога кад су дошли њих неко ђушнуо или оставио у Ловасу и у Ловасу су добијали задатке тамо неке за постављање заседе или тако нешто. Кад сам ја дошао, односно кад је мене из Чаковца спровео, спровео Милољуб Марић и Борић Игор из Чаковца спровели у Ловас е од тада су они ступили на моје обезбеђење, делимично али пола тог одељења је било тамо на некој заседи коју су стално правили. И треће, он се веже, стално се веже и стално нешто има против, да тако кажем, против Димитријевића, стално се веже за нека одела, маскирна одела. Тачно је да су маскирна одела, 11 маскирних одела је Борић Игор који је ту сведочио и да је он рекао да је 11 маскирних одела искукао или отео од Дарка Перића који је 15. донео та маскирна одела, летња се зову по војним прописима, донео и поделио је свом диверзантском воду, е што је тај Борић Игор који је био...

Председник већа: Тишина.

Опт. Миодраг Димитријевић: Молим?

Председник већа: Не Ви, Ви наставите.

Опт. Миодраг Димитријевић: То је тај Борић Игор који је био у мом обезбеђењу.

Председник већа: Седите Перићу.

Опт. Миодраг Димитријевић: Што је био у мом обезбеђењу, тај Борић Игор је искукао тих 11 одела. Е, да ли је он сад поделио, да ли је то носио Марић Мирољуб или не знам ни ја ко, како он тврди да је Марић Мирољуб стрељао тог човека, ја то не знам, заиста не знам, нисам био тамо. Према томе то није истина и служи се неистинама.

Председник већа: Хвала. Зоран Косијер.

Опт. Зоран Косијер: Ево овако, прво, Радован Влајковић ово што је мало пре ставио као примедбу посебно на официре, не знам због чега се он плаши тих официра, а друго, прво нико није био у Ловасу да би они знали шта се десило, а што се тиче за Зорана Обреновића, да сам ја рекао да је Зоран Обреновић био на минском пољу и командовао то је чиста лаж јер на питање председавајуће Оливере Анђелковић да ли је Зоран Обреновић био на минском пољу, ја сам рекао вероватно, јер ја сам сматрао чак шта више ја сам мислио да смо ми цела група добровољаца да смо сви били тамо тог тренутка и сматрао сам ако смо ми били сви био је и он ту. Међутим, после се испоставило да само нас шест колико нас је било и да Обреновић није ни био. Хвала лепо.

Председник већа: Хвала. На послетку оптужени Петроније Стевановић.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ

Председник већа: Који се такође приликом изношења своје одбране као и сви оптужени може изјаснити о свим околностима које га терете и изнети све чињенице себи у прилог. Изволите.

Опт. Петроније Стевановић: Сматрам да нисам крив, то што се дешавало тамо нисам био, мада су ме набеђивали, шта ја знам, не бих желео ништа да коментаришем више. Ја сам доста поборадио тих ствари, не бих износио ништа јер и не сећам се неких ствари. Ја сам отишо 14. оданде, био сам четири дана. Први сам ушо, први сам изашо, а после шта се дешавало немам појма, само сам чуо било ово, било оно.

Председник већа: То што кажете „први сам ушао, први сам изашао“ то се односи на?

Опт. Петроније Стевановић: Први смо ушли који смо освојили Ловас, ми смо 09. кренули из Товарника.

Председник већа: У село?

Опт. Петроније Стевановић: У село, ујутру смо га напали, чекали смо војска да нам баци гранате, напали смо га и онда смо улетели тамо смо се борили до једно пет сати, можда увече, четири-пет сати и тако неке смо заробили, одвели за Товарник. Осто сам ту до 14.

Председник већа: Ко вас је предводио тог дана?

Опт. Петроније Стевановић: Предводио нас је Воркапић Милорад и Воркапић Илија, браћа су, а тај што није погинуо он нас је водио једну страну, а овај је ваљда

другу, не знам, улице то како идемо, а мислим да су они оба двојица зато што смо ушли доле да похапсимо те вође њихове, па је био онда и Милорад Воркапић и тај Илија ваљда, не знам, тај што је возио тај камион црвени. И ја сам после 14. отишо кући после, нити знам да је тај полицијски час потојао тад, нити се, све је било збуњено гунгула нека, војска се крчила, тенкови, транспортери, ја сам отишо после, шта се дешавало зло, мислим не бих ништа.

Председник већа: Само, како сте то мислили да сте први изашли?

Опт. Петроније Стевановић: Отишо сам 14. зато што сам, први сам изашо, дошо је Јовић и ја сам га испратио до Товарника, ја, Љубан Деветак, Девчић, Радојчић и још два Бјелопољца и овај што је погинуо, тај добровољац, што је ожењен био тамо у Ловасу, како се звао, Зоран, не знам, и оданде сам ја отишо кући, поздравио се с њима, они су остали у Товарнику тамо делили неке паре, не знам шта су радили, ја сам отишо за Београд, за Панчево.

Председник већа: Да ли има још нешто што бисте хтели да изјавите сами?

Опт. Петроније Стевановић: Молим?

Председник већа: Да ли има нешто што бисте још сами хтели да изјавите?

Опт. Петроније Стевановић: Немам ништа, немам, шта сам год имо, набеђивали су ме, бранио сам се, ово, оно, немам ништа, немам ништа.

Председник већа: Бранилац оптуженог.

Адв. Бранислава Фурјановић: Да ли желите да одговарате на питања или не желите?

Опт. Петроније Стевановић: Не. Немам, не желим да одговарам. Кажем вам, ја сам и поборавао и што сам знао неке ствари сам заборавио па могу нешто лупити, шта ја знам.

Адв. Бранислава Фурјановић: Само још једно питање, да ли не желите на ничије питање да одговарате?

Опт. Петроније Стевановић: На ничије не желим, не желим.

Адв. Бранислава Фурјановић: Хвала, немам више питања.

Председник већа: Ни на тужиочева?

Опт. Петроније Стевановић: Па шта да одговарам кад не желим уопште да говорим, доведе ми је свега. Четири године сам лежо овде, због четири дана која сам провео у Ловасу четири сам године лежо. Шта имам да говорим, изгубио сам вољу на живот, на све, у људе, шта имам да говорим.

Председник већа: На моја питања?

Опт. Петроније Стевановић: Па питајте.

Председник већа: Једну ствар која неће бити чињенична, тако да није онда Ваше сећање битно у вези са тиме, шта сада мислите о тој години '91. о та четири дана?

Опт. Петроније Стевановић: Шта мислим?

Председник већа: Да.

Опт. Петроније Стевановић: Ја та четири дана што сам учинио, што сам отишо, па мислим....

Председник већа: За оно што је у оптужници.

Опт. Петроније Стевановић: За што?

Председник већа: За оно што је у оптужници, наравно да мислим на то.

Опт. Петроније Стевановић: Да, али мислим кајем се, глупости, што сам уопште ишо, али онда је било речено кад је Слоба Милошевић рекао „Ко је Србин и српскога рода, нека помогне браћи у Хрватској, Славонији, Барањи“ и шта ја знам и онда смо, шта ја знам, имо сам неки адреналин, ишо сам ко ћорав, имо сам и децу и жену и мајку, разумете, и тако сам ишо, носило ме нешто, за народ, да спасавамо народ. Не знам, да би ми се сад то десило да ме позове, могли би ме на роштиљ да ставе ја не бих ишо, мислим глупости, али ето, шта ја сад да радим, таква су била времена.

Председник већа: Добро. Не видим ни једну подигнуту руку, видим неке осмехе, али то је већ нешто друго, у ствари видим. Изволите.

Адв. Бранкица Мајкић: С обзиром да се оптужени Петроније изјаснио да неће одговарати, онда би оптужени Девчић само примедбу имао, у том смислу.

Председник већа: Ја сам претпоставио да је то тако.

Опт. Милан Девчић: Добар дан, оптужени Девчић.

Председник већа: Изволите.

Опт. Милан Девчић: Ја имам примедбу само на изношење Петронијеве одбране, везано ове изјаве, не знам већ шта је. С обзиром да он каже да је ишао у Товарник па сам ја био у тој некој пратњи, не знам ни ја шта он ту спомиње, неко дељење пара, ја немам појма о чему човек прича, какве паре.

Опт. Петроније Стевановић: Отишли сте доле, то је још Јовић рекао, ви сте отишли тамо, кад сам ја отишо кући, ви сте отишли у ону кућу доле.

Опт. Милан Девчић: Али ја не знам о каквим парама причате?

Опт. Петроније Стевановић: Па Љубан ми каже, каже идемо сад да поделимо, јел ти треба, кад ми је дао...

Опт. Милан Девчић: Је ли се то ради о кафани за пиће или какве паре?

Опт. Петроније Стевановић: Па није то кафана, доле у ту кућу сте отишли, код цркве, с преке стране.

Опт. Милан Девчић: Не знам стварно о чему човек прича.

Опт. Петроније Стевановић: Можда се не сећаш, ја се сећам бар тога.

Опт. Милан Девчић: Ја сигурно нисам био присутан томе што он прича, тако да не знам стварно.

Опт. Петроније Стевановић: А ко је пратио Јовића?

Опт. Милан Девчић: Па немам појма човече, нисам био уопште.

Опт. Петроније Стевановић: Ниси ти био, нисам ја био, није Радојчић био, Љубан...

Опт. Милан Девчић: Па ја не знам, ја нисам био сигурно.

Опт. Петроније Стевановић: Није овај „Аждаја“.

Опт. Милан Девчић: Ја не знам ко је био, ја тврдим да нисам био и остајем при томе и тако да....

Опт. Петроније Стевановић: Добро, нећу да коментаришем, нећу да причам.

Опт. Милан Девчић: О томе шта он износи ја не знам ништа стварно и мислим да не говори истину по том питању.

Опт. Петроније Стевановић: И онда сам износио и говорио.

Опт. Милан Девчић: Само толико, ето.

Председник већа: То је било спонтано суочење. Господине Стевановићу можете се вратити онда на своје место. Тиме смо чули одбране свих присутних оптужених у оној мери колико су то сами по свом избору желели да их дају, оно што је било за ова два дана данас предвиђено. Знамо и подсетићемо се, добро, оптужени Крњајић.

Опт. Жељко Крњајић: Добар дан. Мало пре кад је Петроније овде био нисам се хтео јавити зато што сам имо намеру да сад дођем. Мени је посебно жао што је пар оптужених изабрало овако да се брани да не одговара никоме на питања. За војску ме толико то не занима али ми је стало до мене. Пошто нема покојног Деветака, покојног Николајидиса, Милана Радојчића, Девчић чули сте, не жели исто да одговара на питања, сад не жели ни Петроније, а у сваким изјавама њиховим прије има нешто за мене. Петроније Стевановић јесте касније кад су долазили сведоци као Милорад, овај Воркапић Милан звани „Трнда“, ето он и сад греши, спомиње Илију. Илија нема везе са

овим. Илија је био човек у подруму и затворен у Хрватској, уопште човек није учествовао, већ тај „Трндо“. Онда се Петроније овде макар шест пута мени извинио да је мене заменио са тим „Трндом“, да их је „Трндо“ водио, да он уопште мене ни не позна, да ја нисам уопште био с њима у групи, да су они имали свог командира и тако. Ја сам мислио то Петронија да питам али кад не жели да одговара, ја стварно не знам, можда је то добро за њих, можда није, можда ја грешим. Ја сам вас хтео замолити да ли могу још једно сат времена допуне одбране или пробаћу скратити што мање. Ако је то уреду, ако иде, ако ја имам право на то, ако сте нешто друго планирали, ја вам могу то писмено.

Председник већа: Нека буде само суштина.

Опт. Жељко Крњајић: Молим?

Председник већа: Може, али краће, нека буде само оно што је најважније јер ми се учинило да сте били баш онако исцрпни када сте Ви први говорили.

Опт. Жељко Крњајић: Добро, господине судија, био сам исцрпан, али то је тема о којој би могли причати макар три пуна дана јер ја сам обухватио и од '70. до...

Председник већа: Ајд пређите на ствар.

Опт. Жељко Крњајић: Ја бих наставио то, прошли пут, о том мом самом протеривању 07. јануара 1991. године када ми је пуцано на кућу и када ми је пуцано на ауто. То сам већ рекао али нисам рекао да су и остали Срби као Рајко Ловрић који је овде сведочио 16.06.2011., супруга му Ката Ловрић 19.05.2011. године, њима је запаљена у центру села све помоћне зграде а и моје велико пољопривредно домаћинство.

Заменик тужиоца: Ја се извињавам, да ли можемо да се задржимо само на предмету оптужбе, да не идемо толико уназад, то је чисто предлог мој.

Председник већа: Ја рачунам да је ово само увод у нешто далеко битније.

Опт. Жељко Крњајић: Тако је, господине судија, ово све има везе са оптужницом. Рецимо, други сведок је Катански Драган коме је...

Председник већа: Савет.

Адв. Радоје Алексић: Тужилац нема право да упада окривљеном и да одлучује како ће окривљени да се брани и шта ће да износи у својој одбрани.

Председник већа: Тужилац се обратио суду.

Опт. Жељко Крњајић: Рецимо други сведок је овде био Катански Добривоје, син, њима је запаљен и миниран салаш. Значи, то је све пет-шест месеци пре ових дешавања пре 10.10. Затим је био сведок Тодоровић Љубиша коме је запаљена и срушена циглана, све је то минирано, а причамо о цивилима и о ненаоружаном становништву, а у употреби су mine. Рецимо, ја сам претпрошли пут тражио, један мој комшија Савић Бранко, он је ухапшен, ја сам тражио још код судије Оливере да тражи

папир потврду од комисије за размену, јер је судија нас увек питала да ли је ко од нас био затваран, ја сам реко за тог Савић Бранка био је и размењен је у првој размени код Сарваша, код Осијека, те хапшење мештанина Седлар Раде, кад је дошла специјална јединица хрватског МУП-а и плашили све остале Србе. Такође, сведочио је овде мајор хрватске војске Бадањак Јосип који је потврдио оно што је господин Девчић рекао да је господину Девчић Милану овде присутном бачена бомба у двориште у породичну кућу. А каква смо све малтретирања имали, ево само ћу укратко, у осмом месецу '90. године ја и моја супруга смо добили отказ иако сам ја био као председник синдиката, ја сам требало правити спискове са директором и задњи да напустим. Ја и моја супруга смо међу првима напустили, остали су нам 21 плату дужни до дан данас. Нама су уништавали, газили баште, њиве, воћњаке, шарали по кућама, писали које какве графите, да се селимо, да смо Цигани и тако.

Председник већа: Схватили смо све то, можете сматрати да то није ни спорно а у сваком случају није оно што се, како ми то овде говоримо, да се ми боље разумемо кад то кажемо, да није предмет поступка, схватићете шта Вам кажем. Што се тога тиче рекли сте довољно, дали сте нам слику.

Опт. Жељко Крњајић: Добро, ето да је у Ловасу да је постојала гарда говори и сам податак, односно изјава Лукетић Антуна од 26.03.2010. а томе Лукетић Антуну рођени брат је погинуо у Вуковару као гардиста. Тад кад су ишли на напад на Товарник док смо ми још и били у Товарнику, погинуо је један мештанин Бакета Предраг. Ја сам пред то документацију, слику његовог споменика где пише „Бакета Предраг наредник хрватске војске“, значи то вам говорим, имо је неке људе, некеме је био наредник и некеме наређиво. Тада су побили једну посаду и узели тај тенк који се спомиње и у наређењу за извиђање и у наређењу за напад од пуковника Лончара. Тај тенк је довезо у село Пољак Микица и зато је добио чин поручника хрватске војске. Овде је сведочио господин Лемуновић Перо припадник, јавно реко, поноси се с тим да је био припадник Збора народне гарде и објашњавао је кад је напустио Ловас, да су извршили пробој према Винковцима, а у том пробоју ЈНА је ранила једног мештанина Ловаса, Дошен Ђуку, а то све говорим кад се увеже одакле је ЈНА знала да у Ловасу постоји та чета, па вероватно су и тог рањеног Дошена испитали, тај Дошен Ђука преминуо је у Шиду у болници и довели су га у Товарник где сам ја замолио председницу месне заједнице да се лепо сахрани, а том приликом сам му скинуо ознаку Збора народне гарде и пронашао у џепу њихову ознаку и та слика коју је имао као амблем, имам слику па могу и то да предам, а кад смо ушли у Ловас, то сам се сад овог секунда сетио, рођеном брату од тог Дошен Ђуре, Ђуке, Фрањо се човек зове рекао сам му Фрањо сутра ме потражи, теби и твојој мајци ћу обезбедити ауто или мој ауто да идете у Товарник, погинуо вам је њој син, а Фрањи брат.

Адв. Радоје Алексић: Где је сахрањен да нам објасните како је сахрањен на католичком гробљу и како је дошао и како је сахрањен на католичком гробљу.

Опт. Жељко Крњајић: Јесте, сахрањен је на католичком гробљу у Товарнику, а где је сахрањен. Сахрањен је јер сам ја замолио ту жену на месту поред своје супруге а ту супругу је он '91 године у 4 месецу нехотице убио кад је стигла једна количина оружја, кад су добили калашњикове, кад је одмашћивао и састављао и пробавао. Убио жену и као ето припадник Збора народне гарде дана једнога није био ни у притвору ни.

Адв. Радоје Алексић: То је тај хумани гест да је сахрањен.

Опт. Жељко Крњајић: Сад би реко нешто о том нашем.

Председник већа: Добро. Чујте, све је то кажем на тему о којој сте причали и нема дуго времена од тада када сте давали своју одбрану. Схватили смо то све што сте то што сте нам рекли. Разумели смо. Не морате нам рећи сваки пример кога се сетите.

Опт. Жељко Крњајић: Добро. Ево нисам рекао кад смо 09. ноћу улазили у село, односно ја као мештанин који сам се тамо родио. Ја сам се враћао кући, видела нас је патрола или једно стражарско место хрватско, три припадника Збора народне гарде су нас видели и имају изјаве од Јосипа Петковића, Владе Шалаја и Милана Радмиловића. И да су друкчије реаговали, ко зна шта би било од те акције и како би то било а прошли пут сам заборавио рећи, ми смо повели два хрватска војника и по наредби једног капетана, они су пуштени. Обадва су сведочила овде чак је овај, питао сам их оба двојицу дал сам вас тукао, малтретирао, чак је овај Накић захвалио ми се и рекао да сам му спасио живот. Па се питам да су касније погинули негде дал би вероватно и њих двојица били мени додати. Е сад би рекао да је Ловас други Рачак, зна се Рачак место на Косову због кога је почела НАТО агресија на Србију. Значи иста ствар, настрадали су војници и тамо, настрадали су војници и вамо у Ловасу. А нама се овде суди да су то цивили. Зна се да '91 године, једина та легална оружана сила је била ЈНА и МУП један и други а ово све остало посебно са хрватске стране то су биле пара јединице. Више пута сам тражио а тражим и сад од вас на суђењу господину Милошевићу документа са ексхумације где је макар десетак међународних организација, Црвени крст Женева, УНПРОФОР, међународна полиција и тако 5-6 из Хрватске који су били присутни у Ловасу кад се ексхумирало овај, сви су дали своје потписе колко је људи ексхумирано и колко је бранитеља међу њима. И нађено је личне карте, прстење, новци, тако да о тој некој пљачки не треба ни причати.

Председник већа: Господину Крњајићу ми смо чекали извесно време да ипак чујемо а не да по својим претпоставкама одлучујемо, видим да се једноставно понављате. То је оно што сте већ говорили.

Опт. Жељко Крњајић: Добро. Има ствари које нисам рекао. Ево мислим да ово нисам рекао. Овај, из пресуде Апелационог суда се каже да није јасно описана моја улога односно моја радња око тих запаљених кућа. Овај, а тужилац задњи или предзадњи свој радни дан значи кад одлази у пензију додаје ми још 5-6 кућа а ја ако треба да се браним на којим уопште не знам на које доказе се тужилац позива за те куће, па мислим да би било најпоштеније да тужилац позове за сведоке власнике тих кућа. Да ли они знаду ко је њима кућу запалио и ко је овај, ко је виђен. Рекао сам да смо ми домаћи учествовали у обнови тих оштећених кућа и сигурно да сам видео да неко пали кућу да би то санкционисао и не би одобравао.

Председник већа: Говорили сте већ о свему томе тако да немојте више јер као што сам био већ оно почео да говорим и да резимирам оно где смо се били нашли а то је било на крају када смо завршили са оптуженим Петронијем Стевановићем и имало је нешто што сам почео да говорим а ипак сам дозволио сматрајући да треба бар почети да вас чујемо и да схватимо да ли тако нешто овакву врсту додавања треба дозволити. Мислим да више не треба.

Опт. Жељко Крњајић: Добро.

Председник већа: Дакле, оно што сам био почео да говорим је да смо чули све...

Опт. Жељко Крњајић: Секунд судија...

Председник већа: Оптужене и њихове одбране, већ сам једном прекидао због вас и нећу други пут.

Опт. Жељко Крњајић: Шта кажете?

Председник већа: Нећу више прекидати оно што говорим због вас. Дакле, дали сте своју одбрану.

Опт. Жељко Крњајић: Хтео сам само нешто ...

Председник већа: Само да је било припремно рочиште у овом предмету после укидања ове прве пресуде које је водила други председник већа, том приликом како то већ Законик предвиђа и, добро тужилац не, али оптужени и браниоци су давали своје предлоге везано за доказни поступак у овом да кажемо новом, односно поновљеном суђењу и доста тога је том приликом било речено. Пошто је оно што нама сада предстоји да закажемо следеће термине и за наставак у овом случају доказног поступка, пошто су сада и одбране оптужених докази, бар се тако наводи у закону, ми ћемо истом приликом сада у овом тренутку да вас све учеснике у поступку обавестити о томе кога ћемо позивати а самим тим и шта очекујемо да изведемо у доказном поступку за та наредна два дана. То је везано и за одлуку о томе шта ће и на који начин од свих предложених доказа бити у овом доказном поступку садашњем извођено. Сад у овом тренутку после овако одмаклог дугачког радног дана, ту одлуку која је самим тим што је било пуно предлога и по броју доказа и везано за начин како се предлаже да буду изведени пошто је врло опширна и ја односно ми вам је сад овом приликом нећемо саопштавати али хоћемо првом наредном приликом. Управо због њене опширности. Е сад, дакле,

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес одложи.

Следећи главни претрес заказује се за:

02. и 03. јули 2015. године, у 09:30

Пре подне дакле, што дакле четвртак и петак пре подне, што је верујем сваком од нас погодније и лакше судница 2 такође као и све до сада. Значи 02. и 03. јули, четвртак и петак у 09:30 оба дана, што је саопштено свима присутнима, исте писмено не позивати.

Позвати данас неприступеле браниоце.

Адв. Бранкица Мајкић: Ако бих могла да замолим само за неки макар начелни план рада за ово јер нисам до краја разумела ову одлуку о...

Председник већа: Да, сад ћу вам рећи за 02. и за 03. а 02. или 03. за све оно остало кажем опширно је, то је једини разлог који вам могу рећи сад.

-Значи за 02.07. позвати:

-судског вештака Бошка Антића и као стручног саветника оптуженог Миодрага Димитријевића господина Милисав Секулића. Замолићу господина Димитријевић Миодрага да дође овде ближе да будем сигуран да смо се разумели о овоме што сам сада рекао. Дакле, вештак и стручни саветник, то је то за тај дан. И ничим другим се тога дана нећемо бавити. А наравно очекује се да са оба, са њих обојицом завршимо у току тог дана. Ово све говорим у смислу могућности по закону суда да ограничи трајање извођења доказа. Дакле, ево сад сте чули господине Димитријевићу ви сте предложили то је генерал јел тако у пензији Милисав Секулић, то сте предложили у сваком случају и припремном рочишту. А и касније мислим да сте помињали, ја сам вам рекао да ћемо одлуку о томе вама у сваком случају саопштити накнадно. Дакле, на оно што смо ми били тражили чини ми се писменим путем или усменим, није тако ни важно, господин Секулић нам је послао неку врсту своје радне и животне биографије, CV како би се то рекло и одговарајуће доказе свега тога, тако да смо нашли да се управо у смислу стручности а што је потребно за некога кога се предложи и ко се наведе и ко се опуномоћи као саветник да има. Дакле, ово је прихваћено. Сада о томе ја мислим да нема потребе неко посебно решење доносити пошто, а мислим да су вам то већ и објаснили, да то већ знате да је да њега не поставља суд као што на пример поставља браниоца по службеној дужности некоме ко неће сам да узме. Дакле, он је ваш стручни саветник по пуномоћју, нисам сигуран а надам се да сте пуномоћје већ за њега били доставили а ако и нисте, то је једноставна ствар, онда му га дајте, ако остајете код тог предлога. Значи, он треба да има ваше пуномоћје, он је ваш саветник јел по вашем избору.

Опт. Миодраг Димитријевић: Господине судија, могу само да вас питам. Значи никаква наредба, ништа ваше, ништа одређивање.

Председник већа: Не, не, он ће добити позив. Он добија позив, ја вам саопштавам да ће он бити позван као саветник, да учини оно што Законик о кривичном поступку за саветнике предвиђа и дозвољава и истог дана дакле биће позван и судски вештак пошто је то наравно једно са другим у најтешњој повезаности, дакле, адмирал јел тако Бошко Антић. И то је тематика којом ћемо се бавити 02. јула у четвртак.

-Дакле, за 03. јул позвати:

-Сведоке: Петра Плавшића и Мирослава Живановића као и Ивана Рендулића и Златка Краљевића. То су четири сведока, ниједан од њих није до сада сведочио у овом поступку. То су дакле, сматрамо новим предлозима и такође очекујемо да са њима четворицом тога дана завршимо. Петар Плавшић и Мирослав Живановић официри јел тако те двојица Ловашана јел тако, то ће нам господин Крњајић у томе помоћи, Иван Рендулић и Златко Краљевић јер сте их ви предложили, само вас молим да изађете овде да се разумемо око тога. Ви када сте помињали њих двојицу, не само њих двојицу, него

и многе друге, али нисам приметио бар у тој ситуацији на припремном рочишту њихове адресе.

Опт. Жељко Крњајић: Они су мењали.

Председник већа: Сад то може направити извесни проблем.

Опт. Жељко Крњајић: Само да вам кажем Златко Краљевић је пре пар година погинуо у саобраћајној несрећи.

Председник већа: Ја сам схватио да сте га предложили.

Опт. Жељко Крњајић: Молим?

Председник већа: Златка Краљевића да сте предложили као сведока.

Опт. Жељко Крњајић: То адвокат рекао да ...

Адв. Радоје Алексић: Предложио сам њега ја.

Опт. Жељко Крњајић: Па да, али погинуо је у саобраћајној несрећи пре...

Председник већа: Јел повлачите тај предлог?

Опт. Жељко Крњајић: Па не може мртвог човека.

Председник већа: А Иван Рендулић?

Опт. Жељко Крњајић: Жив.

Председник већа: Да ли се зна да ли је потребна нека његова ближа адреса? Живи ли у Ловасу или не?

Опт. Жељко Крњајић: У Ловасу.

Председник већа: Дакле, за ово пошто је то 03. јула уколико довољно брзо сазнате неку тачну детаљнију адресу од тога Ловас, и ако се буде показало да је потребна, у вашем је интересу да нам је саопштите што је пре могуће и на најбржи могући начин како год то било. Ово је било у вези са вашим предлозима а за сведоке предложене Петра Плавшића и Мирослава Живановића више од једног оптуженог или браниоца су ставили предлоге. Такође, нисам видео њихове адресе. Наравно знамо да су били бар у ово време официри безбедности јел тако? Да ли имате податке о томе ... и како да их нађемо.

Адв. Борис Зорко: Ја се извињавам поштовани суде што вас прекидам, али можда је право време, да ли је то Мирослав Плавшић пошто...

Председник већа: Не, не, не, рекао сам овом приликом вам саопштавам само ово што је најнеопходније за 02. и 03. 02. 03. ћете знати за све ове остале.

Опт. Миодраг Димитријевић: То је отац Мирослава Плавшића или Мира Плавшића.

Председник већа: Петар Плавшић. То је отац...

Председник већа: Али где, како да га позовемо?

Опт. Миодраг Димитријевић: Ја могу да вам врло брзо набавим адресу и да вам пошаљем.

Председник већа: Што пре то боље, то је у вашем интересу.

Опт. Миодраг Димитријевић: А могу ли да вам пошаљем на телефон неки или нешто слично?

Председник већа: На било који брз и поуздан начин. Значи Петар Плавшић и Мирослав Живановић, Иван Рендулић. А Златко Краљевић не.

Адв. Бранко Димић: Судија, ја се извињавам могу ли само да питам нешто, извињавам се, није, само због јасноће можда ја нисам отпратио као што треба, није да је наш предлог али да не дође до неке забуне. Имамо Плавшића који је командир Трећег вода, није тај. Имамо Миро Плавшић и ово је Петар, значи нису... Јасно хвала, разјашњено.

Председник већа: Нема забуне. Ово што сам рекао то је то а за остало што вам нисам рекао рећи ћу вам благовремено да би могли да се одредите у односу на то. Ово је оно што наравно сад можемо учинити и наравно минимум који морамо да урадимо. Има ли нешто још ако треба да поновим да разјасним? Добро.

Онда само да констатујемо да је претрес окончан у 16 сати и 18 минута.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА